

KINDERRECHTEN TIJDREIS

COLOPHON

Concept en onderzoek: Amnesty International

Auteurs: Annemieke Ebus-Vermeer, Joyce Ketelaars, Ingrid Nolet, Marieke van Osch

Eindredactie: Amnesty International

Vormgeving: Bas Schipper

© Amnesty International oktober 2024

Amnesty International

Postbus 1968

1000 BZ Amsterdam

w www.amnesty.nl en www.amnestyopschool.nl

HET VN-KINDERRECHTENVERDRAG

VERKORTE VERSIE

- Artikel 1 - Een kind ben je onder de achttien jaar. 14**
- Artikel 2 - Discriminatie is verboden. 20**
- Artikel 3 -** Beslissingen die jou als kind aangaan, moeten in jouw belang worden genomen. Je hebt recht op bescherming door de overheid.
- Artikel 4 -** De overheid moet ervoor zorgen dat de rechten van kinderen beschermd worden.
- Artikel 5 -** De overheid moet ouders respecteren in de opvoeding van hun kinderen.
- Artikel 6 -** Je hebt recht op leven en op ontwikkeling.
- Artikel 7 -** Je hebt recht op je eigen naam en nationaliteit.
- Artikel 8 -** De overheid moet de identiteit, naam en nationaliteit van kinderen beschermen.
- Artikel 9 -** Je hebt het recht om bij beide ouders te wonen. Als je ouders gescheiden zijn, mag je met allebei je ouders omgaan.
- Artikel 10 -** Je mag je ouders overal bezoeken, ook als ze in verschillende landen wonen
- Artikel 11 -** De overheid moet ervoor zorgen dat een kind niet kan worden ontvoerd naar het buitenland door bijvoorbeeld één van de ouders.
- Artikel 12 - Afspraken over kinderen worden gemaakt met kinderen. 16**
- Artikel 13 -** Je hebt het recht om je eigen mening te geven en informatie te zoeken en door te geven.
- Artikel 14 -** Je hebt recht op je eigen geloof.
- Artikel 15 -** Je hebt het recht samen te komen en een club op te richten.
- Artikel 16 - Je hebt recht op privacy. 22**
- Artikel 17 -** Je hebt recht op begrijpelijke informatie.
- Artikel 18 -** Je hebt recht op een goede opvoeding door je ouders. De overheid moet hen daarbij helpen.
- Artikel 19 -** De overheid moet je beschermen tegen mishandeling.
- Artikel 20 -** De overheid moet extra goed voor je zorgen en je helpen als je ouders dat even niet kunnen of als je geen ouders meer hebt.
- Artikel 21 -** Kinderen worden alleen geadopteerd als dat voor hen de beste oplossing is.
- Artikel 22 -** Als vluchteling heb je recht op speciale bescherming.
- Artikel 23 - Je hebt recht op hulp als je een handicap hebt. . . . 10**
- Artikel 24 -** Je hebt recht op een goede gezondheid en op hulp als je ziek bent.
- Artikel 25 -** Kinderen die uit huis zijn geplaatst, hebben er recht op dat regelmatig wordt gekeken of de behandeling nog wel de beste is.
- Artikel 26 -** Alle middelen die de overheid heeft om mensen te helpen, moeten voor alle kinderen bereikbaar zijn.
- Artikel 27 -** Je hebt het recht op goede omstandigheden om jezelf te kunnen ontwikkelen, belangrijk zijn voeding, kleding en huisvesting.
- Artikel 28 - Je hebt recht op onderwijs. 6**
- Artikel 29 -** Je hebt recht op onderwijs dat zich richt op het ontwikkelen van je talenten en je leert over respect voor andere mensen en de natuur.
- Artikel 30 -** Je hebt recht op je eigen cultuur.
- Artikel 31 - Je hebt recht op rust en vrije tijd en je hebt recht om te spelen. 4**
- Artikel 32 - Overheden moeten een minimumleeftijd voor werk instellen en kinderen beschermen tegen gevaarlijk en schadelijk werk.. . . . 18**
- Artikel 33 -** De overheid moet je beschermen tegen drugs.
- Artikel 34 -** De overheid moet je beschermen tegen seksueel misbruik.
- Artikel 35 -** Het is verboden om kinderen te ontvoeren, verkopen of verhandelen.
- Artikel 36 -** De overheid moet je beschermen tegen uitbuiting en mishandeling.
- Artikel 37 -** Je hebt recht op een goede behandeling in de gevangenis. Je mag niet gemarteld worden, en geen levenslang of de doodstraf krijgen. Opsluiting van een kind mag alleen als uiterste maatregel en dan zo kort mogelijk.
- Artikel 38 - Als het oorlog is, moet de overheid jou extra beschermen. Soldaten zijn bij voorkeur boven de achttien en als je jonger bent dan vijftien mag je niet in het leger. 8**
- Artikel 39 -** Je hebt recht op slachtofferhulp.
- Artikel 40 - Je hebt recht op een eerlijk proces dat rekening houdt met jouw leeftijd. 12**
- Artikel 41 -** Als de wetten van een land de rechten van kinderen beter beschermen dan dit Kinderrechtenverdrag, gelden die wetten en niet dit verdrag.

JAGERS & BOEREN

TOT 3000 VOOR CHRISTUS

**KLAAR VOOR DE START...
... AF!**

Welke spelletjes kun je
allemaal bedenken met
stenen?

KNIKKEREN, MAAR DAN ANDERS

Knikkeren is een van de oudste spelletjes ter wereld. Kinderen speelden het 6000 jaar geleden ook al. Natuurlijk niet met van die glimmende, ronde bonken die uit de speelgoedwinkel komen. De knikkers van vroeger kwamen gewoon uit de natuur. Kinderen maakten ze van stof en touw, of ze gebruikten stenen. We weten niet precies welk spelletje ze daarmee speelden. Misschien wel knikkerwerpen?

ZO SPEEL JE KNIKKERWERPEN

- Maak twee lijnen: een startlijn en een eindlijn.
- Ga achter de startlijn staan en gooi om beurten een knikker.
- Belandt je knikker op de eindlijn? Dan krijg je 10 punten.
- Vóór de lijn: 3 punten. Achter de lijn: 1 punt.
- Speel tien beurten en tel na de laatste beurt de punten op.
- Wie de meeste punten heeft, wint het spel!

Wat denk jij? Konden ze knikkerwerpen vroeger ook al spelen?

KINDERRECHT 31. JE HEBT HET RECHT OM TE SPELEN

OPDRACHT 1 SPELEN IS GOED VOOR JE! DAT IS BEWEZEN.

Wat vind jij de belangrijkste voordelen van spelen?

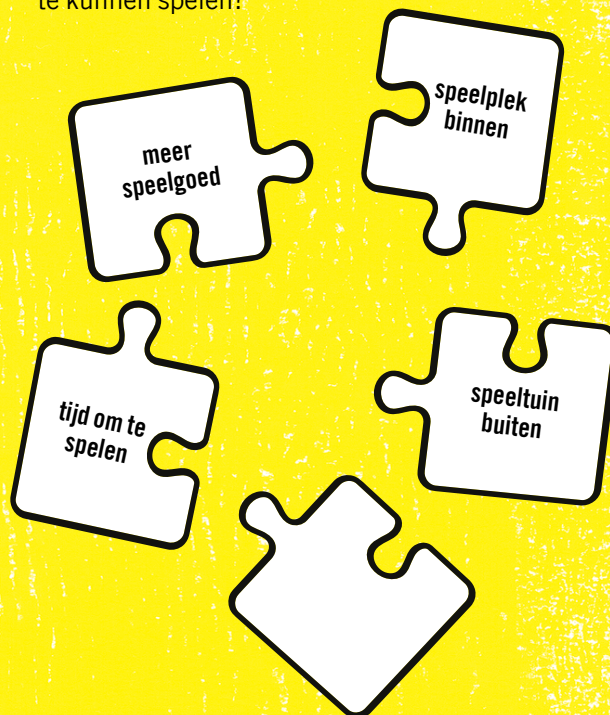
- ☐ Het is gezond voor je lijf.
- ☐ Je spieren worden er sterker van.
- ☐ Je hersenen groeien er beter door.
- ☐ Je leert samenwerken.
- ☐ Je leert omgaan met verlies.
- ☐ Je maakt er nieuwe vrienden door.
- ☐ Het maakt je blij en ontspannen.
- ☐ Je krijgt er meer fantasie door.
- ☐ Anders, namelijk

© Shutterstock

OPDRACHT 2 ELI GEBRUIKT STENEN OM EEN SPELLETJE MEE TE SPELEN.

- a. Heeft Eli daardoor minder plezier in zijn spelletje, denk jij?
- b. Hoe is dat voor jou: wat heb jij nodig om te kunnen spelen?

*Maar mam,
het is mijn récht
om te spelen!*

EN NU MET Z'N ALLEN!

Waarom heb jij het recht om te spelen? Fluister het antwoord in het oor van een klasgenootje. Die fluistert jouw antwoord weer door aan iemand anders. Ga zo door tot iedereen aan de beurt is geweest. Heeft het laatste kind jouw antwoord helemaal goed onthouden? Steengoed gedaan!

GRIEKEN & ROMEINEN

VAN 3000 VOOR CHRISTUS TOT 500 (OUDHEID)

IK KAN NIET NAAR SCHOOL, WANT ...

Wie bedenkt het beste smoesje om niet naar school te hoeven?
Maak een top 3!

1.
2.
3.

MAGISTER PINUS VERTELT OVER ZIJN LUDUS

'Domoor! Kom hier, jij brutale vlegel. Ik mep die som wel in je hoofd ... Oh, hallo. Goedemorgen! U wilt een dagje meekijken op mijn *ludus*? *Ludus* ja, zo noemen wij de basisschool. U bent wel een beetje laat. We beginnen om 6.00 uur 's ochtends. Maar we gaan nog door tot 12.00 uur, daarna kunnen de jongens gaan werken. Ja, werken. Ze kunnen toch niet de hele dag alleen maar een beetje leren en spelen? Nee nee, dat zouden ze wel willen, die luie donders. Maar goed, ik ben dus de meester hier, *magister* Pinus. Welkom! Waar de meisjes zijn? Geen idee, hier niet natuurlijk! Ze zullen wel thuis zijn om te borduren, schoonmaken en koken. Nee nee, die komen mijn *ludus* niet in! Daar zijn ze echt te dom voor. Haha, u bent grappig. Waarom zouden meisjes leren lezen, schrijven en rekenen? Is toch nergens voor nodig! Meisjes op mijn school, hahaha ...'

EXTRA WEETJE

Ook nu gaan nog steeds
ruim 290 miljoen
kinderen ter wereld niet
naar school!

KINDERRECHT 28. JE HEBT HET RECHT OP ONDERWIJS.

OPDRACHT 1: WAT HOUDT HET KINDERRECHT IN EN WAAROM IS HET BELANGRIJK?

Joepie, je mag naar school! En dat is maar goed ook, toch?

a. Wat leer je thuis en wat op school?

	Thuis	Op school
Praten		
Lezen, schrijven en rekenen		
Samenwerken met andere kinderen		
Spelen met kinderen die heel anders zijn dan jij		
Ruzies oplossen		
Hoe je ouders over dingen denken		
Hoe anderen over dingen denken		

b. Wat heb jij nog meer geleerd op school wat je niet thuis hebt geleerd? Praat er samen over.

↓ In Afghanistan kunnen de meeste meisjes niet naar school. © Shutterstock

OPDRACHT 2: WAT BETEKENT HET KINDERRECHT VOOR JOU?

Bij de Romeinen gingen meisjes niet naar school.
In Afghanistan mogen meisjes van 12 jaar en ouder
dat nu ook niet.

a. Op de foto zie je een meisje uit Afghanistan.
Zij mag niet naar school, terwijl ze dat wel wil.
Daarom protesteert ze. Wat heeft ze op het papier
geschreven? Vertel elkaar waarom je dat denkt. Los
daarna de Caesarcode op en ontdek wat ze heeft
geschreven.

WEETJE

De Romeinse keizer Julius Caesar bedacht een code om geheime berichten te sturen naar zijn leger. Hij verschoof in zijn berichten de letters van het alfabet drie plaatsen naar rechts. Een A is in zijn geheime taal dan een D, een B een E, een C een F en zo verder. Kun jij lezen wat hier in Caesarcode staat?

LN ZLO QDDU VFKRRO

A	B	C	D	E	F	G	H
I	J	K	L	M	N	O	P
Q	R	S	T	U	V	W	Y
Y	Z						

b. Stel, jij mag of kunt niet naar school.
Waarom is dat erg voor jouw toekomst?

SMOESJES?

Denk nog eens aan de smoesjes die
jullie bedachten om niet naar school te hoeven.
Wat vind je nu van die smoesjes?

WIE VOERDEN ER VROEGER OORLOG?

☐ Monnik

☐ Ridder

☐ Viking

☐ Kind

WAT WEET JIJ VAN DE VIKINGEN?

1. Veel Vikingen kwamen uit Denemarken, Noorwegen en Zweden. ☐ waar ☐ niet waar
2. Vikingen gingen met hun schepen uit roven in andere landen. ☐ waar ☐ niet waar
3. Ze gebruikten veel geweld en de mensen waren bang van hen. ☐ waar ☐ niet waar
4. Vikingen doodden geen monniken, uit angst voor hun god. ☐ waar ☐ niet waar
5. Vikingen roofden kinderen en die lieten ze werken op hun land. ☐ waar ☐ niet waar
6. Op hun rooftochten droegen ze helmen met hoorns of vleugels. ☐ waar ☐ niet waar
7. Alleen de mannen gingen uit roven, de vrouwen bleven thuis. ☐ waar ☐ niet waar
8. De Vikingen leerden hun kinderen van jongs af aan al vechten. ☐ waar ☐ niet waar
9. Veel Vikingen waren naast rovers ook boeren en handelaren. ☐ waar ☐ niet waar
10. Vikingen gingen vaak wonen op de plekken die ze leegroofden. ☐ waar ☐ niet waar

KINDERRECHT 38. ALS HET OORLOG IS, MOET DE OVERHEID JOU EXTRA BESCHERMEN. JE MAG GEEN SOLDAAT WORDEN.

OPDRACHT 1 HANDEN OMHOOG OF IK SCHIET!

Een gevecht met waterpistolen: dat doe jij misschien ook weleens. Oorlogje spelen kan leuk zijn. Zolang je net doet alsof. Wat is het verschil tussen oorlogje spelen en oorlogvoeren? Kruis aan...

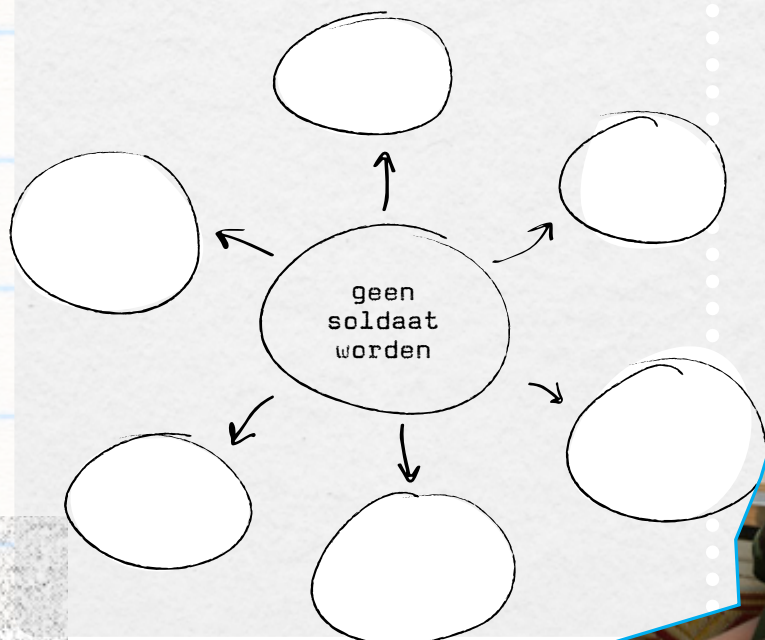
	Oorlogje spelen	Oorlogvoeren
Het is een spel dat je speelt.		
Je kiest zelf of je meedoet.		
Je bepaalt zelf tegen wie je vecht.		
Je kunt gewond raken of doodgaan.		
Je mag stoppen als je geen zin meer hebt.		

OPDRACHT 2 RAYAN IS NEGEN JAAR EN NU AL SOLDAAT.

Rayan heeft zelf gekozen om soldaat te worden. Hij had geen familie meer die voor hem kon zorgen. In het leger hoopte hij eten en een slaapplek te krijgen.

a. Heeft Rayan een échte keuze gehad, vind jij?

b. Kinderen als Rayan kun je helpen door te zorgen dat ze geen soldaat willen worden. Wat heeft Ryan nodig om geen kindsoldaat te hoeven zijn?

VIKINGWETTEN

1. WEES DAPPER EN GEWELDDADIG
2. WEES VOORBEREID OP OORLOG
3. WEES EEN GOEDE HANDELAAR
4. HOUD HET KAMP OPGERUIMD

IN DE TIJD VAN DE VIKINGEN WAS ER OORLOG, EN NU NOG STEEDS.

Maak een poster met je eigen vier wetten erop. Zorg dat je oorlogvoerders laat weten wat de rechten van kinderen zijn.

← Kinderen die gebruikt worden als kindsoldaat zijn vaak jong en worden niet beschermd door hun ouders. © Thierry Falise/ Getty Images

STEDEN & STATEN

1000 TOT 1500

IK HOOR ER NIET BIJ

Ik ben Jan en ik ben 10 jaar. Ik heb een erge ziekte, net als mijn vader. Door die ziekte is mijn linkervoet er bijna helemaal af. Om toch een beetje te kunnen lopen, gebruik ik een stok. Andere mensen denken dat het onze eigen schuld is dat we ziek zijn. Daarom willen ze niks met ons te maken hebben. Ze vinden ons eng en vies. Gelukkig vindt mijn hond mij wel lief. Mijn vader kan niet werken door zijn ziekte. We moeten bedelen om aan geld te komen. Jammer genoeg willen maar weinig mensen ons iets geven. Daardoor hebben we vaak honger.

RARA, WAT IS DIT?

Het is de allereerste ...

- A. auto
- B. fiets
- C. koets
- D. rolstoel

WEETJE

© fotografie

Waf, ik ben Tinkie! Ik ben een hulphond. Weet je wat ik allemaal kan?

- deuren open- en dichtdoen
 - helpen met uitkleden
 - het licht aandoen
 - kastjes openmaken
 - betalen
- En nog veel meer!

KINDERRECHT 23. JE HEBT RECHT OP HULP

OPDRACHT 1 HULP BIJ EEN HANDICAP

- a. Jan kreeg geen hulp voor zijn handicap. Gelukkig zou dat nu anders zijn. Er bestaan veel soorten hulp. Kun jij ze allemaal vinden?
- De woorden staan van links naar rechts en van boven naar beneden. Sommige letters horen bij twee woorden.
- De letters die overblijven, vormen de oplossing.

E	D	R	O	B	O	T	A	R	M
H	U	L	P	H	O	N	D	E	L
R	O	L	S	T	O	E	L	N	O
K	F	B	R	A	I	L	L	E	O
U	I	N	S	T	V	L	O	E	P
O	E	E	T	V	O	O	R	J	H
A	T	R	A	P	L	I	F	T	U
N	S	T	A	T	A	F	E	L	L
K	U	N	S	T	H	A	N	D	P
D	R	I	E	W	I	E	L	E	R

BRAILLE
DRIEWIELER
DUOFIETS
HULPHOND

KUNSTHAND
LOEP
LOOPHULP
ROBOTARM

ROLSTOEL
STATAFEL
TRAPLIFT

Oplossing:

- b. Waarom is het zo belangrijk dat je hulp krijgt als je een handicap hebt? Praat er samen over.

ALS JE EEN HANDICAP HEBT.

OPDRACHT 2 HELP LOTTA

- a. Stel, er komt een nieuw kind in de groep: Lotta. Zij zit in een rolstoel. Is jullie school geschikt voor haar? Loop met je maatje door de school. Schrijf op welke problemen Lotta kan tegenkomen.

- b. Hoe wordt jullie school beter geschikt voor Lotta? Bedenk drie handige dingen.

MET EEN HANDICAP NAAR SCHOOL

Kinderen met een handicap kunnen soms niet naar een gewone school in de buurt. Bijvoorbeeld omdat daar geen rolstoel-wc is. Daarom gaan ze naar een speciale school, die ver van huis is. Of ze gaan zelfs helemaal niet naar school. Wat vind jij: moet elke school geschikt zijn voor kinderen met een handicap?

ONTDEKKERS & HERVORMERS

1500 TOT 1600

HOCUS POCUS PILATUS PAS!

Welke toverkracht zou jij het liefst hebben?
En wat zou je ermee doen?

DEZE HEKSENDRANK BESCHERMT JE IN TIJDEN VAN OORLOG

Dit heb je nodig

3 oogballen van een zwarte kat (of bonbons)
1 tand van een draak (of een Spaanse peper)
1 handje gewassen bladeren van brandnetels
1 geroosterde vleesmuisvleugel (of walnoten)
1 snufje maanlichtpoeder (of poedersuiker)
1 liter sap van geestenscheten (of spa rood)

Zo maak je het

Doe alle benodigdheden in een grote ketel.
Roer alles door elkaar met een zilveren
lepel.
Zet de ketel een nacht buiten bij volle maan.
Betover de drank met deze magische spreuk:
'O licht van de maan, laat de kogels langs
mij heengaan!'
Neem een slokje en deze drank zal je
beschermen.

KINDERRECHT 40. JE HEBT RECHT OP EEN EERLIJKE STRAF DIE PAST BIJ JOUW LEEFTIJD.

WEETJE

Heksen bestaan echt!
Tenminste, dat dachten veel mensen vroeger. Mislukte de oogst? Werden de koeien ziek? Of gebeurde er ander ongeluk? Dan gaven ze heksen de schuld. Superoneerlijk! De straffen die heksen kregen, waren vreselijk. De allergeerste: ze levend in brand steken. Ook kinderen werden vals beschuldigd als heks. Hadden ze maar echt toverkrachten. Dan vlogen ze wel weg op hun bezemsteel!

OPDRACHT 1 WAT HOUDT HET KINDERRECHT IN?

Stop, hou op! Dit is geen kattenkwaad meer.

Soms doen kinderen iets wat niet mag. Iets wat erger is dan belletje trekken. Iets waarmee je de wet overtreedt. En waar andere mensen last van hebben.

Wat vind jij in deze situaties een eerlijke straf?

1. Snoep stelen uit de winkel.
2. Telefoneren terwijl je aan het fietsen bent.
3. Een baksteen door een raam gooien.
4. Iemand uitschelden op internet.
5. Stiekem thuisblijven van school.
6. Prullenbakken in brand steken.

DE 'HEKSEN' VAN VROEGER KREGEN GEEN EERLIJKE STRAF.

Gelukkig kun jij een tijdreis maken en alles nog één keer goed toveren. Hoe zou jij dat doen? Kies een toverkracht en bedenk er een toverspreuk bij.

OPDRACHT 2

WAT BETEKENT HET KINDERRECHT VOOR JOU?

Werkt straffen eigenlijk wel?

- a. Stel, jij maakt de pop van je zusje kapot. Dat mag niet, en dat weet je. Als straf sturen je ouders je naar je kamer, om na te denken. Helpt die straf jou om het nooit meer te doen? Waarom wel of niet?
- b. Volgens de kinderrechten is het beter om kinderen van hun fouten te laten leren dan ze te straffen. Straffen voor kinderen zijn daarom anders en lager dan voor volwassenen. Wat vind jij het belangrijkste om te leren van een straf?

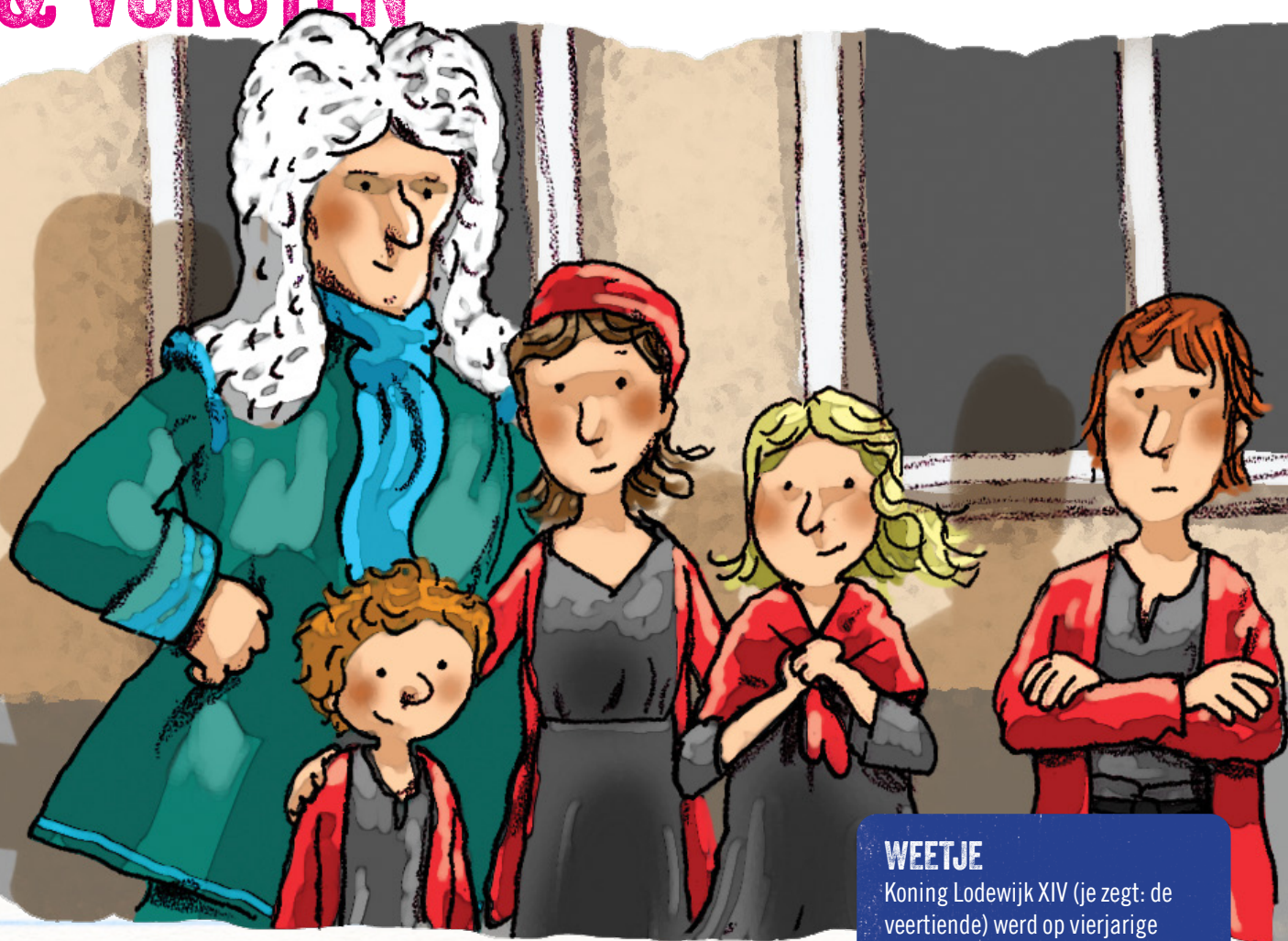
- ☐ Je moet leren wat de regels en wetten zijn.
- ☐ Je moet snappen waarom iets niet mag.
- ☐ Je moet volwassenen leren gehoorzamen.
- ☐ Je moet leren waar je gedrag vandaan komt.
- ☐ Je moet je gedrag willen veranderen.
- ☐ Je moet leren omgaan met jezelf en anderen.
- ☐ Anders, namelijk

Tot 12 jaar krijgen kinderen nog geen boete of gevangenisstraf. Wel mag ik je meenemen naar het politiebureau, om te vragen wat er is gebeurd.

REGENTEN & VORSTEN

1600 TOT 1700

WEETJE

Koning Lodewijk XIV (je zegt: de veertiende) werd op vierjarige leeftijd al koning. Zijn moeder bestuurdde het land, samen met een minister. Toen Lodewijk vijftien was, werd hij zelf de baas. Een jaar later voerde hij zijn eigen troepen aan in een oorlog. Lodewijk XIV is 72 jaar lang koning geweest. Dat is een record.

KONING DER NEDERLANDEN

Stel, jij bent nu opeens koning of koningin van Nederland. Lijkt je dat leuk?

Lodewijk zit met zijn moeder in de koninklijke koets. Ze rijden door Parijs. Sommige mensen langs de weg zwaaien naar hem.

‘Kijk mama! Die kinderen doen een spelletje. Waarom mag ik dat nooit? Ik moet altijd maar leren.’

‘Jij bent de koning van Frankrijk, lieverd,’ zegt mama. ‘Koningen moeten veel weten.’

Lodewijk zucht. Die kinderen doen vast de hele dag leuke dingen. En hij moet altijd maar leren, leren, leren. Geschiedenis, wiskunde, Italiaans,

Latijn ...

Ineens begint een meisje met de koets mee te rennen. ‘Lodewijk, help me!’ roept ze. ‘Ik ben Marie. Mijn ouders zijn dood. Ik moet in mijn eentje voor mijn broertjes en zusjes zorgen. We hebben geen geld, geen eten en geen ... au!’

Bewakers hebben Marie vastgepakt. Ze slepen haar bij de koets vandaan.

Lodewijk kijkt haar na. Hij is even stil. Dan mompelt hij: ‘Maar Marie hoeft vast geen Latijn te leren.’

KINDERRECHT 1. EEN KIND BEN JE ONDER DE 18 JAAR.

← Soms hebben jonge kinderen al grote verantwoordelijkheden. Bijvoorbeeld als je vaak voor je broertjes en zusjes moet zorgen.
© Werli François / Alamy Stock Photo

OPDRACHT 1 LODEWIJK EN MARIE ZIJN KINDEREN – OF NIET?

a. Vul de tabel in.

Naam	Lodewijk	Marie
Is wel een kind, omdat ...		
Is geen kind, omdat ...		

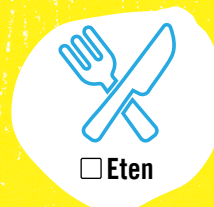
b. Stel dat Lodewijk en Marie allebei elke dag een uurtje konden spelen. Zou dat hun problemen oplossen? Vul in en praat er daarna samen over.

JE WEET NU DAT JE TOT JE ACHTTIENDE KIND MAG ZIJN.

Stel, jij moet vanavond thuis de vaatwasser inruimen. Je zegt: 'Nee hoor, dat doe ik niet, want ik ben nog geen achttien!' Heb je dan gelijk?

OPDRACHT 2 EN IN ONZE TIJD?

In sommige landen leven veel kinderen op straat. Sommigen hebben geen ouders meer en moeten voor zichzelf zorgen. Wat moeten ze krijgen van de regering om weer kind te zijn?

PRUIKEN & REVOLUTIES

1700 TOT 1800

RARA, WAT IS DIT?

WEETJE

In Turkije wordt elk jaar op 23 april Kinderdag gevierd. De president, de ministers en de burgemeesters staan voor één dag hun plaats af aan kinderen. Wat denk je: mogen die kinderen dan écht alles beslissen?

TERUG IN DE TIJD

Stap in de tijdmachine en reis terug naar het jaar 1780. Luister wat deze kinderen vertellen over hun leven.

Adriana: 'Mijn ouders slaan me gelukkig nooit. Maar ik moet wel altijd doen wat zij zeggen. Naar mij luisteren ze niet. Kinderen begrijpen niets van de wereld, zeggen ze.'

Gerrit: 'Op school krijg ik vaak klappen van de meester. Als ik de baas van het land was, zou ik dat verbieden. Maar gewone mensen worden nooit de baas. En kinderen hebben al helemaal niks te vertellen.'

Lodewijk: 'Ik wil later schilder worden, maar dat mag niet. Ik moet burgemeester worden, net als mijn vader. Hij beslist alles voor me.'

Pieter: 'Ik ben nooit naar school geweest. Ik werk als knecht bij een boer. Of ik dat leuk vind? Daar denk ik nooit over na. Mijn mening telt toch niet.'

KINDERRECHT 12. AFSPRAKEN OVER KINDEREN

WORDEN GEMAAKT MET KINDEREN.

OPDRACHT 1

WAT BETEKEN HET KINDERRECHT VOOR JOU?

Mag jij meebeslissen?

In 1780 luisterden grote mensen niet naar kinderen. Nu hebben kinderen meer te zeggen. Maar niet over alles.

- a. Wat beslis jij helemaal zelf? Wat beslissen je ouders voor jou, of andere mensen die voor jou zorgen? En waar maken jullie samen afspraken over?

	Ikzelf	Ouders	Samen
Wat je eet			
Welke kleren je draagt			
Hoe laat je naar bed gaat			
Hoeveel schermtijd je krijgt			
Naar welke school je gaat			
Bij welke club je zit			
Hoe vaak je naar de tandarts moet			
In welke plaats je woont			

- b. Kies uit de lijst hierboven één ding dat je ouders voor jou beslissen. Wat vind je ervan dat jij dat niet zelf mag beslissen? Praat er samen over.

© Shutterstock

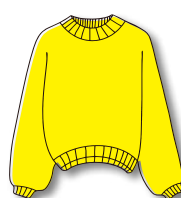
OPDRACHT 2

WAT HOUDT HET KINDERRECHT IN EN WAAROM IS HET BELANGRIJK?

Geef je mening

- a. De mensen die de baas zijn, beslissen voor kinderen. Ze zeggen bijvoorbeeld: 'Voortaan krijgen alle kinderen 's middags warm eten op school.' In Zweden mogen kinderen over zoiets hun mening geven. En dan moeten grote mensen daar ook naar luisteren. In Nederland is dat nog niet zo. Stel, jij mag hier wél je mening over geven. Wat zou je dan zeggen? Praat er samen over.

- b. Los de rebus op.

TR = L

H = N

- H D = ZE

- S

R = N

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

KINDEREN DE BAAS

- Waar zou jij wat vaker willen meebeslissen?
Thuis, op school, in je woonplaats of in het hele land?

BURGERS & STOOMMACHINES

VAN 1800 TOT 1900

DE KLOS!

Wat zijn deze kinderen aan het doen?

- A. spelen in een binnenspeeltuin
- B. hun schoenen aan het zoeken
- C. aan het werk in een fabriek
- D. iets anders, namelijk ...

© Lewis Hiner / Getty Images

ACHTERGROND-INFORMATIE

In de negentiende eeuw moesten veel kinderen in gevaarlijke fabrieken werken. De fabriekseigenaren waren superblij met ze. Met hun kleine handjes maakten ze dingen die volwassenen niet konden maken én de eigenaren hoefden de kinderen niet veel te betalen. Om kinderen te beschermen, kwam er in Nederland in 1874 een nieuwe wet. Mensen noemden die wet het Kinderwetje van Van Houten, naar de politicus die 'm bedacht. In de wet stond dat kinderen jonger dan 12 jaar niet mochten werken. Tegenwoordig mag je pas werken als je 13 jaar of ouder bent. En tot je 18 bent, mag je alleen maar licht en veilig werk doen. Maar in sommige landen moeten veel kinderen wél nog steeds werken. Bijvoorbeeld in een fabriek, op het land of in een gevaarlijke mijn. Ze kunnen daardoor niet naar school.

Wij zijn op zoek naar jou!

Kom gezellig samen met andere kinderen
keihard werken in onze fabriek!

☞ Ben jij niet ouder dan 13 jaar?

☞ Heb je zin om heel weinig geld te verdienen met heel hard werken?

☞ Werk je graag elke dag van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat? Ook in het weekend!

☞ Vind je het leuk om vies en gevaarlijk werk te doen?

☞ En maakt het je niet uit als je af en toe gewond raakt?

Dan zijn wij op zoek naar jou!

☞ Kom vandaag nog langs en we zetten je meteen aan het werk.

KINDERRECHT 32. JE HEBT HET RECHT OM GEEN

(VIES EN GEVAARLIJK) WERK TE DOEN.

OPDRACHT 1

WAT HOUDT HET KINDERRECHT IN EN WAAROM IS HET BELANGRIJK?

WAT MAG JE WEL EN WAT NIET?

a. Kleur steeds het stoplicht.

Dit mag niet!

Het mag wel, maar alleen als ...

Ja, dat mag!

in de winkel van je ouders helpen

bananen plukken op het land van je oom

de tafel dekken en afruimen

vlogs maken met je familie

met je ouders in een mijn werken

in een fabriek apparaten in elkaar zetten

het gras maaien van je buurman

kleding maken in een werkplaats

b. Waarom werken kinderen in sommige landen wél?

Four horizontal lines for writing answers.

OPDRACHT 2

WAT BETEKENT HET KINDERRECHT VOOR JOU?
WAT LEG JIJ IN JE WINKELMANDJE?

Je wilt natuurlijk liever geen spullen kopen waar kinderen aan moesten werken. Je kunt dan letten op verschillende *keurmerken* voor eerlijke handel. Of je kijkt of het gemaakt is in een land waar geen kinderarbeid is. Zet een rondje om de spullen die jij in je winkelmandje legt.

(H)EERLIJKE KEURMERKEN

KEURIGE KLEREN!

In je kleding staat vaak alleen maar waar het gemaakt is, niet door wie.

Stel, er komt een nieuw keurmerk voor kleding zonder kinderarbeid. Zo kun jij als koper meteen zien dat je trui niet is gemaakt door kinderen. Bedenk en teken een goed keurmerk hiervoor.

WIE MAG ER MEE OP SCHOOLREIS?

Stel, jullie klas gaat op schoolreis. Maar er kunnen maar tien kinderen mee. Jullie moeten besluiten welke kinderen dat zijn. Maak een groep van tien kinderen die allemaal dezelfde kleur haar en ogen hebben. Zijn dat er meer dan tien? Dan mogen alleen de tien langste kinderen mee.

← **WAT VIND JIJ, IS DIT EERLIJK?**

WEETJE

Vanaf mei 1942 moesten alle Joden in Nederland een gele ster op hun kleding dragen. Zo kon iedereen zien dat ze Joods waren.

DEN HAAG, 15 SEPTEMBER 1941

Verboden voor Joden

De overheid laat weten dat er nieuwe regels zijn. Deze regels gelden overal waar de Duitsers nu de baas zijn. Ze gaan meteen vandaag in.

Dit zijn de regels:

Regel 1: Joden mogen geen gebruik meer maken van openbare ruimtes. Ze mogen ook niet meedoen aan openbare bijeenkomsten. Dit geldt voor alles waarvan mensen ontspannen of iets leren. Dit betekent dat Joden de volgende plekken niet meer mogen bezoeken:

1	parken en dierentuinen	4	sportscholen en zwembaden
2	cafés, restaurants, hotels	5	theaters en concerten
3	schouwburgen en bioscopen	6	bibliotheken, leeszalen en musea

Regel 2: Joden mogen niet op markten of veemarkten komen.

Niet als koper en niet als verkoper. Ze mogen ook niet in slachthuizen komen.

KINDERRECHT 2. DISCRIMINATIE IS VERBODEN.

OPDRACHT 1 WIST JIJ DIT AL?

1.			G			A		R					K
2.				T									
3.			S				M						
4.					B				C				
5.								O					
6.		J					E						
7.				R			H						
8.	B		H			D		L					

a. Vul de puzzel in.

1. Voor Joden was het leven tijdens de Tweede Wereldoorlog erg ...
2. Vanaf 1942 moesten Joden in Nederland een gele ... op hun jas dragen.
3. Iemand slecht behandelen omdat hij anders is, noem je ...
4. Joden mochten geen films meer kijken in een ...
5. De ... duurde in Nederland van 1940 tot 1945.
6. Miljoenen ... mensen werden in de oorlog opgepakt en vermoord.
7. Na de oorlog kwamen er afspraken: alle kinderen hebben dezelfde ...
8. Je mag iemand met een ander geloof dus niet anders ...

b. Vul nu het woord in dat je van boven naar onderen leest.

c. Wat wist jij nog niet? Kleur die informatie.

OPDRACHT 2 DISCRIMINATIE IN ONZE TIJD

- a. Joden werden gediscrimineerd vanwege hun geloof. Discriminatie is: mensen anders behandelen om dingen die er niet toe doen. Omdat ze er anders uitzien bijvoorbeeld, of anders doen. Terwijl die dingen gewoon bij hen horen, of bij hun geloof of cultuur. Mensen worden in deze tijd nog steeds gediscrimineerd. Hieronder zie je een voorbeeld van discriminatie. Kun jij nog drie voorbeelden bedenken?

1. een meisje mag niet meedoen met voetbal

2.

3.

4.

- b. Je wilt naar een film over Anne Frank, maar dat mag pas als je 12 bent. Is dat discriminatie? Praat er samen over.

DENK NOG EENS AAN HET SCHOOLREISJE.

Je moet besluiten welke tien kinderen er mee mogen. Wat zou daarvoor wel een eerlijke manier zijn?

TELEVISIE & COMPUTERS

VAN 1950 TOT NU

Ah nee, mijn moeder heeft
weer een gênante foto op
Facebook gezet!

WEETJE. JIJ BEPAALT!

Je hebt recht op privacy.
Dat betekent dat jij bepaalt wie er
persoonlijke dingen over jou mag
weten. Anderen hoeven bijvoorbeeld
niet te weten hoe vaak jij naar de wc
gaat. En jij kiest zelf aan wie je iets
persoonlijks vertelt. Ook mag niemand
zonder te vragen foto's of filmpjes van
jou op internet zetten.

Pff, mijn ouders
doen dat ook. Mag
dat eigenlijk wel?

A.

B.

WAT KIES JIJ?

Je móét kiezen!
Ga staan als je kiest voor A,
blijf zitten als je kiest voor B.

1. A. Altijd en overal
gevolgd worden door
een camera.	B. Nooit meer je
liefelingseten eten.
2. A. Iedereen mag je
dagboek lezen.	B. Iedereen mag zien
hoe jij op de wc zit.
3. A. Alles op je
slaapkamer filmen
voor een vlog.	B. Je ouders zetten
elke dag een foto
van jou online

KINDERRECHT 16. JE HEBT HET RECHT OP PRIVACY.

© Miyakun / Shutterstock

OPDRACHT 1 WAT HOUDT HET KINDERRECHT IN EN WAAROM IS HET BELANGRIJK?

Kijk, dit is de slaapkamer van Noah.

- a. Wat vertelt hij aan wie, denk je?
Kies uit: niemand, iedereen, vrienden, ouders

Ik heb een knuffelkonijn.

Mijn wachtwoord is Vakantie1234!

Ik houd van voetbal.

Ik heb een foto van oma naast mijn bed.

Ik heb de eerste prijs gewonnen bij een danswedstrijd.

Ik heb een knuffelkonijn.

- b. Kijk nog eens rond op de slaapkamer van Noah.
Omcirkel iets wat hij volgens jou aan niemand wil vertellen.

OPDRACHT 2 WAT BETEKENT HET KINDERRECHT VOOR JOU?

Je kunt ook zelf je privacy beschermen. Jij kiest welke informatie over jou anderen mogen weten.

Wat doe jij?

© Phatventure

IK ZIE, IK ZIE ...

Je school hangt voor de veiligheid overal camera's op. Ze hangen bij de ingang, op het schoolplein en in de klas. Wat vind je daarvan? Praat er samen over.

AMNESTY
INTERNATIONAL

